

VESNA JAKIĆ

KARNEVALSKI KOLAŽ
kostimografske instalacije

09. 01. – 11. 02. 2011.
Galerija "Decumanus" Krk

galerija
decumanus
krk

Nakladnik: Centar za kulturu Grada Krka, Trg sv. Kvirina 1, 51500 Krk, tel: 051 22 00 41, e-mail: kultura@gradkrk.net // www.grad-krk.hr
Za nakladnika: Maja Parentić, ravnateljica CZK Grada Krka Predgovor: Višnja Slavica Gabout
Grafičko oblikovanje: Ana Zubić, Marin Jukić
Prostorno-likovni postav: Vesna Jakić, Višnja Slavica Gabout
Naklada: 200 primjeraka
Tisak: IGP Štefanović, Zagreb // Krk, Galerija Decumanus, siječanj/veljača 2011.

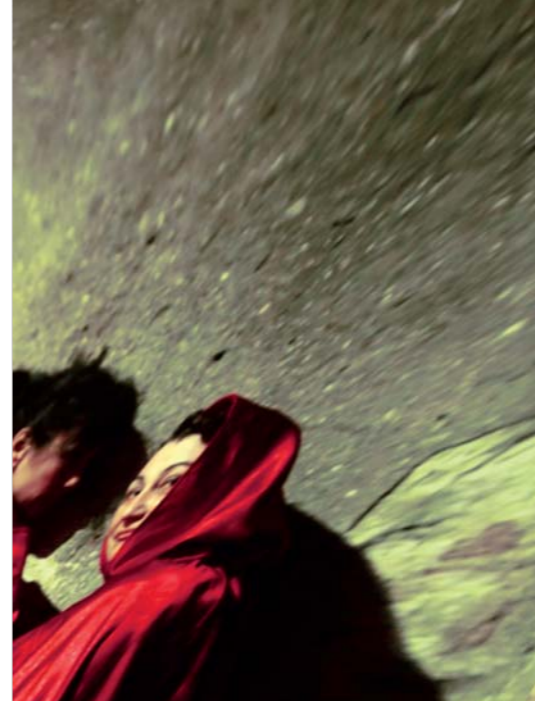
Drevna čovjekova želja za prerusavanjem i slobodom koju ono sobom donosi potječe od pamtivyjeka. Nekad su maske bile dio starih rituala, sa svrhom da izazivaju strah i da štite od zla. U siječanjko vrijeme prelaska jedne kalendarske godine u drugu održavali su se obredi tjeranja zime i prizivanja proljeća, a u starome Rimu u to vrijeme organizirale su se Dionizijske svečanosti pod maskama - Saturnalijske i Januarske kalende, na kojima se, slavljenjem kulta plodnosti i obnavljanja prirode, prepuštalo veselju i razuzdanosti. To "karnevalsko vrijeme", koje je i danas dio opće, ruralne i urbane tradicije, u kršćanskome kalendaru proteže se od Bogojavljanja do Pepelnice i preduskr-sne korizme. Doba je to godine kad je predah dobrodošao, kad stege i napetosti popuštaju, a čovjek se nakratko prepušta ludorijama kod kojih je "sve dopušteno". Čini se kao da se tad ukidaju sve barijere, a posvuda vlada smijeh i vrcava duhovitost. Jedinih je to dvanaest dana u godini kad je uz maske i karnevalske kostime svima dozvoljeno nekažnjeno zbijati šale i "zezati se", satirički se rugati i dosjetkama "bockati", te ismijavati ljude i događaje. I pritom pod krinkom uživati u mogućnosti metamorfoze – u promjeni

spola i dobi, ili živoga u neživo, te tako u stvaranju zabune. Jer karneval (poklade, maskare, mesopust, fašnik, pust...) do danas kroz povijest vodi ista ideja – ona zabave i ludiranja. Ali zabave koja toplo i ljudski zbližava zajednice, ujedinjujući ih u nekoj gotovo dječjoj opuštenosti i zaigranosti. Ujedinjuje ih i u osmišljavanju maski i kostima, pri čemu tradicionalno dolazi do izražaja nevjerovatan kreativni potencijal mnogih anonimnih pojedinaca, ali i cijelih grupa. Danas, međutim, ima i izuzetaka od anonimnosti. Jedan od njih je Vesna Jakić, suvremena tekstilna dizajnerica, u čijem stvaralaštvu posljednjih godina karnevalski kostimi i karnevalska kostimografija zauzimaju značajno mjesto. Specijalizirala se ona za osmišljavanje, kreiranje i izradu kostima Cresanima za Međunarodni riječki karneval, ističući pritom karakteristike lokalne tradicije, koje prepliće s povijesnim pričama, mitovima, bajkama i aktualnom društvenom situacijom, a sve skupa kreativno objedinjuje svojim individualnim autorskim izričajem. Dovodi ona tako svojim kostimima jedan pričljivi, veseli, poetični svijet neke druge – paralelne realnosti, u kojoj su povijest i sadašnjost, stvarnost i iluzija (kao u kolažu) presloženi i reinterpetirani, a priča se – "ušivena" u toge i haljetke, u haljine i hlačice, kapice i cipelice, torbice i nakit, pred nama rasprostire kao izvanredno vizualno i taktilno bogatstvo. Autorica tu pokazuje istančani likovni osjećaj za materiju i za teksturu, te za formu i strukturu, koji u nje slijede logiku odjevne kreacije. Uz to, pokazuje i posebnu senzibilnost za materijal – prije svega za tekstil, kod kojega zna maksimalno iskoristiti njegovu vizualnu i haptičku izražajnost (boja, sjaj i transparentnost, te tekstura i detalji na površini). Uz tekstil, koristi ona isto tako i papir, karton, gumu, spužvu, pronađene predmete... koje oblikuje škarama i spaja iglom i ljepilom, pa nas tako, uz pratnju humora i likovne dosjetke, svaki put aktiviranjem mnoštva osjetila uvodi u novo čudo ispremi-ješanih realiteta svojih karnevalskih scenskih priča. Jednom među *Egipćane*, drugi put među *Ruse*, treći put među *Bavarce*, četvrti put među *Bjeloglave supove*, a peti put među cresku renesansnu gospodu.

Višnja Slavica Gabout

Kad je Vesna Jakić odlučila svoje kostime prezentirati u galeriji, promijenila im je koncepciju i izložila ih kao suvremene tekstilne objekte i instalacije, odbacivši ideju njihova postavljanja na neprivačnim i antipatičnim "lutkama za izloge". Pritom je bila fascinirana analogijom percipiranja karnevalskoga kostima kao kolaža/asamblaža i sličnošću shvaćanja odnosa zbiljsko-virtualno i prostor-vrijeme kod oba medija. Smjestivši kostime u galeriju na način da ih je pretvorila u asamblaže i instalacije, intervenirala je u već postojeću priču i kreativno je preobrazila, transkribirajući je u drugu misaonu dimenziju, nakon čega se značenje promijenilo, a percepcija skliznula na drugu razinu. Treba ovdje reći da su njezini karnevalski kostimi, na način kolaža (ili asamblaža), komponirani od dijelova struktura i tekstura neke druge stvarnosti; od nekih drugih zbilja i starih memorija, što im mijenja ne samo prostorno-vremensku kategoriju, nego i značenje, ali i vizualni sustav. Premjestivši svoje kostime u drugi kontekst i u drugi prostor, te ih pretvorivši u "prostorne slike" i reljefe, u "zidne objekte" i ambijentalne instalacije, Vesna Jakić im je dala novi smisao. Oni su prestali biti stara stvarnost (stvarnost-funktionalnost) i postali nova stvarnost. Prestali su biti svrhoviti odjevni predmeti, a postali djela suvremene vizualne umjetnosti, koja uspostavlja kreativni dijalog sa svijetom oko sebe ne više u karnevalskoj povorci, nego u galerijskom prostoru.

Vesna Jakić, viši dizajner za tekstil i odjeću, rođena je 13. 11. 1965. u Rijeci. Godine 1984. završila je u Rijeci srednju školu za tekstilnog konfektionara, a 1988. diplomirala u Zagrebu na Tekstilno-tehnološkom fakultetu, smjer dizajn tekstila i odjeće. Godine 1990. boravila je u Indoneziji (Yogyakarta), gdje je specijalizirala batik u radionicama batika. Članica je ULUPUH-a (Tekstilna sekcija), te udruga Ruta i Vežgani. Živi i djeluje u Cresu, na otoku Cresu.

Adresa/kontakt: Drevenik 28, 51557 Cres;
tel: +385 98 313 029; ruta@ri.t-com.hr

UDRUGE, PROJEKTI, IZLOŽBE, RADIONICE, NAGRADE

1993. – 1995. *Zagreb*, kreiranje i izrada renesansnih haljina za Renesansni zbor "Vatroslav Lisinski" / 1995. – 2000. kreiranje četiri kolekcije odora za cresku mušku klapu "Burin" i žensku klapu "Teha" / 2000. *Cres*, osnivanje udruge "Ruta" – za kvalitetniji život na otoku Cresu / 2000. *Cres*, Radionica tkanja i konavolskog veza / 2001.-2003. *Cres*, voditeljica projekta *Creska vuna* (projekt je 2003. godine dobio prvu nagradu od "Ford motor CO") / 2002. *Cres*, voditeljica projekta *Ovčje ludorije* (radionice s djecom i mladima) / 2003. *Cres*, *Jačanje ljudskih potencijala u lokalnim zajednicama* – trening program u trajanju od godinu dana / 2004. *Varšava (Poljska)*, *Pokretanje lokalne zajednice* – trening program / 2005. *Rijeka*, Seminar *Lutka u nastavi*; *Cres*, voditeljica projekta *Vuneno kazalište / ožujak 2005.* – srpanj/kolovoz 2006. *Cres*, organizacija i postav izložbe "Rublje moje none" / 2007. *Cres*, organizacija i postav izložbe "Moje vjenčanje"; kostimografija za predstavu "Tanac z ovcun" (izvedba: udruga "Koraki" – Cres, Opatija) / 2003. – 2008. organizacija i postav izložbi s proizvodima od vune (Zadar; Etnografski Muzej- Zagreb; manifestacija *Crna ovca-Baška*; Galerija Zvonimir- Zagreb; Galerija Toš- Punat, Lubenice; OŠ F.Petrića- Cres) / 2008. – 2009. proizvodi od vune na natječaju Ministarstva mora, prometa i infrastrukture dobivaju markicu *Hrvatski otočni proizvod* / 2009. *Barcis (Italija)* - Drugo mjesto na Natječaju za Etno kreaciju Hrvatske u Vinkovcima ("Feltrosa" – radionica suhog filcanja); *Zagreb* Drugo mjesto na 1. festivalu umjetničkih zastavica / 2010. *Cres*, Izrada replike renesansnog kostima za izložbu "Renesansni Cres" za Muzej u Cresu

KOSTIMI ZA KARNEVAL: do 2000. godine individualna izrada kostima; od 2000. godine djeluje u Karnevalskoj udruzi "Vežgani" u Cresu, kao dizajner – kostimograf za maske i kostime kojima se udruga predstavlja na Međunarodnom riječkom karnevalu (dosadašnje uspješne kostimografske kreacije za Riječki karneval: *Rimljani, Ribari, Bavarci, Egipćani, Mačke, Lovci, Bjeloglavi supovi, Golferi, Rusi* i *Renecanca po Franu*)